

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

školní rok 2019/2020

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento KPŠ	Střední škola polytechnická, České Budějovice Nerudova 59, 370 04 České Budějovice
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Luboš Kubát
Telefon na ředitele	387 423 450, 724 075 758
E-mail na ředitele	kubat@sspcb.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Pavla Hnilíčková
Telefon	773 185 971
E-mail	hnilickova@sspcb.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Pavla Hnilíčková
Telefon :	773 185 971
E-mail :	hnilickova@sspcb.cz

	Počet tříd	Počet žáků
Střední škola polytechnická	21	518

OBSAH

Doporučené postupy pro školy v SPJ

Tabákové výrobky, alkohol, omamné a psychotropní látky	3
Šikana	10
Krádeže a vandalismus v prostředí školy	13
Důležitá telefonní čísla	14

Doporučené postupy pro školy v prevenci zneužívání a výskytu návykových látek

vyplývající z Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

TABÁKOVÉ VÝROBKY

Konzumace tabákových výrobků ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
6. Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

ALKOHOL

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

§ 8 odst. 1 b) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky,

alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

§ 9 odst. 1 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem

a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

§ 30 odst. 1 c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. příloha č. 3/II vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – metodické a koordinační činnosti odst.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.²⁸ Oznamovacím místem je příslušný

odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.

10. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
12. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
13. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

§ 12 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem

a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

§ 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

Nález alkoholu ve škole

1. **V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:**
 - a. Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - b. O nález ihned uvědomí vedení školy.
 - c. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
 - d. Zpracují stručný záznam o události
2. **V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:**

- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nálezu sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY (dále jen OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.

příloha č. 3/II vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – metodické a koordinační činnosti odst.

§ 187, § 187a, § 188 a § 188a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

§ 167 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
10. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.³² Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
11. V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
13. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

14. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
15. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

1. Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
2. Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
3. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.

§ 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
5. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole

A. V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
5. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
2. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka
3. Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Souhlas zletilého žáka a studentanebo zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL

34 § 89 odst. 10 zákona 140/1961 Sb., trestní zákon - návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní láky

a ostatní látky způsobí nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

35 manipulací pro účely školního řádu se rozumí přinášení, nabízení, zprostředkování, prodej, opatření, přechovávání

36 § 7 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

37 § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

38 a další formy jednání uvedené v zákoně č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

39 § 167 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení zpracováno dle metodického pokynu MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. – 22294/2013-1

Šikana

Vnější charakteristiky šikany

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování

žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.

Důležité znaky šikanování

Záměrnost, cílenost, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepřijemnost útoku, samoučelnost agrese.

Postup školy při řešení šikany mezi žáky

1. Včasné zachycení nevhodného chování třídním učitelem, ostatními učiteli.
2. Informování třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence.

Proškolený pracovník, většinou školní metodik prevence, na základě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu (viz tabulka níže). V případě, že jde o počáteční a obvyklou šikanu, kterou zvládne škola sama, odborník postupuje podle scénáře určeného pro tento typ šikanování. Pokročilé a komplikované šikany škola řeší ve spolupráci s odborníky z venku, zejména z PPP, SVP.

Tabulka: Klasifikace scénářů pomoci podle cíle léčby, stadia a formy šikanování (Kolář, 2011)

(1) Situace, které zvládne škola sama

- (a) první pomoc pro obyčejnou počáteční šikanu;
- (b) celková léčba pro řešení prvních dvou stadií šikanování, RTP – Rámcový třídní program.

(2) Scénáře, kdy potřebuje škola pomoc zvenku

- (a) první pomoc pro komplikovanou počáteční šikanu;
- (b) první pomoc (krizové scénáře) pro obyčejnou pokročilou šikanu;
- (c) první pomoc (krizové scénáře) pro komplikovanou pokročilou šikanu, patří sem např. výbuch skupinového násilí, tzv. školní lynčování;
- (d) celková léčba pro třetí stadium šikanování s běžnou i komplikovanou formou.

(1) Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu (Kolář, 2011)

1. odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany;
2. rozhovor s informátory a oběťmi;
3. nalezení vhodných svědků;
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory);
5. ochrana oběti;
6. předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - a. rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
 - b. rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
7. realizace vhodné metody:
 - a. metoda usmíření;
 - b. metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči);
8. třídní hodina:
 - a. efekt metody usmíření;
 - b. oznámení potrestání agresorů;
9. rozhovor s rodiči oběti;
10. třídní schůzka;
11. práce s celou třídou.

(2) Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování (Kolář, 2011)

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

1. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
2. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
3. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
4. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

1. rozhovor s obětí a informátory;
2. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků;
3. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
4. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi).

D. Léčba

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

Doporučený postup pro školy při řešení případů související s krádežemi a vandalismem v prostředí škol

vyplývající z Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

1. události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.
3. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat při vzniku škody

33 § 433 a 434 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

1. Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
2. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
3. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

Důležitá telefonní čísla:

Tísňová linka	112
Záchranná služba	155
Hasiči	150
Policie	158
Městská policie	156

Linky důvěry a krizová centra

Linka důvěry – nonstop	387 313 030
Domácí násilí – intervenční centrum	386 323 016 nebo 603 281 300
Poradna Eva pro ženy a dívky v nouzi České Budějovice	387 203 315
Bílý kruh bezpečí České Budějovice	387 200 094 nebo 734 479 644
Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí – nonstop	116 006